

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΗ

Πήγαινε τὸ κόμμα μὴ χαρὰ

Κι' ἔλεγα πῶς θὰ ἔβγω κερδισμένος,
Μὰ πετιέται ξάφνω, συμφορά.

Μὲς' στὴ μέση ὁ Ράλλης θυμωμένος,
Μ' ἀγριεμένο ὄματι μὲ θωρεῖ...
—Συμφορὰ ποῦ σ' ἔνυρε, Θοδωρῆ!

**

«Τ' εἶν' αὐτά; μοῦ λέει τ' εἶν' αὐτά;
«Τὸν Κατσίνα βγάλ' τον ἀπ' τὴ μέση!
«Τέτοια δὲν μ' ἀρέσουν χωρατὰ
«Κι' ὁ Τρικούπης ἔτσι δὲν θὰ πέρη!...
Νᾶν' κι' αὐτὸς μαζὶ μ' ἐμὲ δὲν ἔμπορεῖ;
—Συμφορὰ ποῦ σ' ἔνυρε, Θοδωρῆ!

**

Μοναχὸ μ' ἀφήνουν στὴν γωνιά
Κι' ὅλοι σὰν ἐχθροὶ μὲ πολεμοῦνε
Ὀϊμέ, ἀπὸ ζήλεια κι' ἀπονία
Ἀρχηγὸ δὲν θέλουν νὰ μὲ ποῦνε,
Καὶ μοῦ κάνουν ὅλοι τὸν βαρὺ!...
—Συμφορὰ ποῦ σ' ἔνυρε, Θοδωρῆ!

**

Κι' ἔτσι σὰν γενοῦν κι' ἡ ἐκλόγαῖς
Θ' ἀπομείνω πάλι μὲ τὸν πόνο,
Θοδωρῆς σὰν πρῶτα καὶ Γεγὲς
Καὶ παλὴν παπούτσια θὰ μπαλόνω,
Ἄχ! γι' αὐτὸ ὁ Ράλλης θὰ χαρῇ!...
—Συμφορὰ ποῦ σ' ἔνυρε, Θοδωρῆ!

Δὲν μὲν χῶτο

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ἄγνοῶ πόσοι ἀνέγνωσαν καὶ πόσοι προτίθενται νὰ ἀναγνώσουν τὸν ἐκδοθέντα παχὺν τόμον τῶν «Ποιητικῶν Ἔργων» τοῦ Γερασίμου Μαρκορά, οὔτε μοῦ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦν νὰ μετρήσω τὴν ἀξίαν ἐνὸς ποιητοῦ πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἀναγνωστῶν αὐτοῦ. Τοῦτον ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν δὲν χειροτονοῦν τὰ πλήθη τὸν ἀντιπάλον, ἐκ τῆς δημοτικότητος ἐνὸς ποιητοῦ, ἐκ τῆς ἐντυπώσεως τὴν ὁποίαν προξενεῖ τὸ ἔσμά του, ἐκ τῆς περὶ αὐτοῦ ἐν γένει κρίσεως καὶ ἀντιλήψεως δύνασθε ἀσφαλτέστερον νὰ συμπεράνετε περὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ ὅποῖον οὗτος ἀπευθύνεται. Καὶ ἔτι πλέον: ὅσον περισσότερον τὸ ποίημα διακρίνει ἡ «ἐξοχὴ καὶ ἀκρότης τῶν λόγων» ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ὁ παλαιὸς Λογγίνος θεωρεῖ ὡς τὸ ἀπαρχίτητον συστατικόν

τοῦ ὕψους, τοσούτῳ μᾶλλον ἀρχαιότερος καθίσταται ὁ κύκλος τῶν ἐκτιμητῶν αὐτοῦ. Συγκαλέσατε, ἂν ἄγαπᾶτε εἰς πανηγυρικὴν ἐσπερίδα ὅχι ἀνθρώπους τοῦ ὄχλου, ἀλλὰ τὸ ἄνθος τῆς κοινωνίας, καὶ ἀναγνώσατε ἐνώπιόν του μεταφρασμένον εἰς ἀφόγους στίχους τὸν «Κορυθαλόν» τοῦ Σέλλεϋ, ἀλλὰ φροντίζοντες ἐπιμελῶς νὰ ἀπακρύψετε τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, καὶ παρουσιάζοντες αὐτὸ ὡς ἔργον νεοελληνικὸν πρωτότυπον καὶ ὕστερον βγάλτε ἀπὸ τὴν τσέπην σας καὶ διαβάσατε εἰς τοὺς ἀκροατάς σας ὅχι πατριωτικόν τι καὶ ἐθνικοῦ ἢ τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος στιχοῦργημα, — ὅτε θὰ ἦτο εὐεξήγητος ἡ προτίμησις αὐτοῦ ἐκ μέρους ἑλληνικοῦ κοινοῦ, — ἀλλὰ κανὲν ποίημα γεμῆτον ἀπὸ αἰσθηματολογίαν μαθητριῶν τοῦ Παρθεναγωγείου ἢ ἀπὸ μυρολόγια γραιδίῶν ἢ ἀπὸ εὐφωίας καὶ σκώμματα τῶν ὑπαιθρίων ἀστεειολόγων, καὶ θὰ ἰδῆτε τὸν θρίκμβον τὸν ὁποῖον θέλει καταγάγει ὁ ποιητὴς τῶν τριόδων πρὸ τοῦ πτωχοῦ Σέλλεϋ.

Διὰ τοῦτο δὲν ἐξετάζω πόσοι ἀνέγνωσαν ἢ πόσοι ἐξετίμησαν τὰ «Ποιητικὰ Ἔργα» τοῦ Μαρκορά. Ὁ ἄγγλος ποιητὴς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευθέντι ποιήματι αὐτοῦ τὴν πτῆσιν καὶ τὸ ἔσμα τοῦ κορυθαλοῦ πρὸς τοῦ ποιητοῦ τὴν πτῆσιν καὶ τὸ ἔσμα παραβάλλει. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς φαντασίας τοῦ ἑλλήνος ψαλτοῦ τοιοῦτος παρίσταται ὁ ποιητὴς, «ἀθάνατος κορυθαλός», καὶ δὲν εἶνε ἄκαιρον νὰ ἀποσπάσω ἐνταῦθα στροφὰς τινὰς ἐκ τῆς Ἀμοῦσας, τὰς ὡραιότερας, ἐνθα ὁ ποιητὴς ἀπευθυνόμενος πρὸς σοφόν, ἀδιαφοροῦντα πρὸς τῆς «ἀρμονίας τὴν γλῶσσαν», σεμνῶς, ἀλλὰ στερεῶς ἀνακράζει:

Στοῦ ποιητῆ τὰ πλάσματα μὴ οἴχνης βλέμμα κρῖν
Φίλο τὸν ἔχεις καὶ ἀδελφόν
Ναί' τῆς ἡμέρας τὸ Θεὸ
Λατρεύετε κ' οἱ δύο.

Ψηλά, προτοῦ 'ς τὰ πνεύματα σοφίας αὐγὴ προβάλλῃ,
'Σ τὸν ἥλιο ἀντίκρου ἐπῆγε αὐτός,
— Ἀθάνατος κορυθαλός, —
Βρύση ἀρμονίας νὰ βγάλῃ.

Σκόρπιο κοπάδι ἀνθρώπινον κατὰ τὸν ἥχο ἐπήδα,
Κ' ἐνθ' αὐτὸν ἔπινε ὡς θροσὶν
'Σ τ' ἄφωτα κ' ἔσχα λογικὰ
Χρυσὴ θωροῦσε ἀχτίδα...

Τοῦ κάκου τὰ στολίδια τῆς ἡ γῆ δὲν ἔχει δώσει
Μὴ τὰ πατήσης, καὶ θὰ ἰδῆς
Μὲ πόσα πόδα ὁ ποιητὴς
Κρεββάτι θὰ σοῦ στρώσῃ.

Μονὸς αὐτὸς ἀνοίγοντας τὰ πυρωμένα χεῖλη,
Ἐμπνέει, τοὺς ἥχους κ' ἔμπορεῖ
Σὰ μακροσμένην ἐποχὴ
Φῆμη θνητοῦ νὰ στείλῃ.

Χίλια σοφὰ συστήματα παλεύουν μ' ἄλλα τόσα,
Καὶ ἀπὸ τοῦ κάμπου τὴν βοή
Μᾶς πάει 'ς ἀτάραχη κορυφὴ
Τῆς ἀρμονίας ἡ γλῶσσα.

Ἡ εὐρεῖα καὶ ὑψηλὴ αὕτη ἀντίληψις τῆς ποιήσεως διήκει δι' ὅλων τῶν σελίδων τῶν «Ποιητικῶν ἔργων», ἀπὸ